

Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Fokus bank
Søndre gate 15
7011 Trondheim
Norge

Deres referanse

Vår referanse
2011/0066-8

Dato:
20.07.2012

Avvisning av klage på offentlig anskaffelse

Det vises til Deres klage på offentlig anskaffelse av 24. februar 2011 vedrørende anskaffelse av hovedbankavtale og forvaltning av videreutlån. Klagenemndas sekretariat har besluttet å avvise klagen som uhensiktsmessig for behandling i klagenemnda, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 9. Grunnen er at klagen klart ikke kan føre fram. Sekretariatets avvisningsbeslutning kan påklages til klagenemndas leder innen 3 virkedager etter at den ble gjort kjent for klager.

Nedenfor gis en oppsummering av bakgrunnen for klagen og sekretariatets vurdering.

Bakgrunn:

- (1) Klepp kommune (heretter kalt innklagede) kunngjorde 5. oktober 2010 en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av hovedbankavtale og forvaltning av videreutlån. Anskaffelsens verdi er ikke opplyst i innsendt dokumentasjon. Tilbudsfrist var i kunngjøringen punkt IV 3.4) angitt til å være 15. november 2010.
- (2) Det fremgikk av konkurransegrunnlaget under "*kriterier for valg av tilbud*" at:

"Ved vurderingen av det økonomisk sett mest fordelaktige tilbud på hovedbankavtale vil kommunen vektlegge følgende:

A-Pris:

- *Prisen på de tjenester som tilbys (renter, gebyrer, valuteringsregler, betalingsterminaler mv)*
- *Eventuelle påviselige omstillingskostnader tilknyttet skifte av bankforbindelse, antas å utgjøre kr. 15.000,*

B-Cash management

Følgende i bankenes tilbud vil bli spesielt vektlagt:

Postadresse:
Postboks 439 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:
Rådhusgaten 4
5014 Bergen

Telefon: +47 55 59 75 00
Telefaks: +47 55 59 75 99

postmottak@kofa.no
www.kofa.no

- *Beskrivelse av produktutvikling innenfor nye betalingsformidlingsløsninger, E-handelsløsninger, B2B teknologi osv.*
- *Avsatt kompetanse i bankens kundeteam.*
- *Omfanget av en eventuell gratis CM-analyse/gjennomgang av kommunen.*
- *Bankens vilje til løpende kompetanseoverføring innenfor cash management området.*
- *Opplæring av ansatte i både kommunen og virksomheter som inngår i bankavtalen.*
- *Bankens beskrivelse av hvordan de i kontraksperioden vil samarbeide med kommunen innenfor dette fagfeltet.*

C-service og teknisk bistand:

- *Det skal legges frem garantier for at tilstrekkelige ressurser blir satt inn ved oppstart av ny bankavtale.*
- *Praktiske løsninger på kommunens behov for kontanthåndtering, nattsafe, telling av skillemynt, installering av bedriftsterminal.*
- *Tilgjengelighet. I forbindelse med dekning av kommunens kontantbehov, vil de løsninger som tilbys bli vektlagt. Banker uten filial/er i kommunen bes redegjøre for hvordan disse behovene kan dekkes.*
- *Oppetid på nettbank, betalingsterminaler og minibanker.*
- *Service og oppfølging i det daglige.*

D-Tilgang på rådgivningskompetanse

- *Hvilken kompetanse, service og oppfølging som kan tilbys kommunen generelt og i det daglige innenfor vanlig drift, finansrådgivning, rentespørsmål, samfunnsøkonomi og bankens kompetanse innenfor kommunal økonomi.*
- *Rådgivning og informasjon om plasserings- og lånealternativ, nytt regelverk, nye bankløsninger.*
- *Tilgang til aktuelle kurs, seminarer og konferanser som vil bidra til å utvikle Klepp kommune (eventuelt mot vederlag)*

- (3) Det fremkom videre at tildelingskriteriene ville bli vektlagt på følgende måte:

<i>Kriterium:</i>	<i>Vekting</i>
<i>A-Pris</i>	<i>60 %</i>
<i>B-Cash management</i>	<i>15 %</i>
<i>C-Service og teknisk bistand</i>	<i>20 %</i>
<i>D-Tilgang på rådgivningskompetanse</i>	<i>5 %</i>

"Bankene vil bli vurdert på en skala fra 1-10 hvor 10 er beste poengsum.

Innenfor kriteriene A-Priser, B-Cash Management (underpunktene "Bankens vilje til løpende kompetanseoverføring innenfor cash management området", "Omfanget av en eventuell gratis CM-analyse / gjennomgang av kommunen" og " Bankens beskrivelse av hvordan de i kontraksperioden vil samarbeide med kommunen innenfor dette fagfeltet) og C-Service og teknisk bistand (underpunkt "service i det daglige") vil beste bank få karakteren 10. På de resterende underpunktene vil tilbydere som dekker kommunens behov fullt ut få karakteren 10".

- (4) Det fremkom av konkurransegrunnlaget under punktet "betalingsformidling" at:

"Sosialtjenesten i NAV har på vegne av Klepp kommune følgende behov:

- 1. Kommunen ved NAV administrerer enkelte klienters personlige økonomi. Dagens ordning fungerer godt. Kommunen ved NAV har derfor behov for løsninger i forhold til administrering av enkelte brukeres økonomi (nettbankstyring). Det opprettes inntil 2 nettbankkonti pr klient hvor brukers inntekter og utgifter forvaltes etter egne avtaler inngått med den enkelte klient. Det er NAV som styrer/forvalter kontoene i henhold til avtale. Klienten skal ikke kunne belaste kontoen på noen måte men har innsynsrett. Kontantuttak etter uttaksmelding (utstedt av NAV) må kunne innløses på et kontor i kommunens område, eller på annen tilfredsstillende løsning (kortløsning).*
- 2. NAVs klienter er tidvis avhengig av relativt raske utbetalinger, det vil si at klienten trenger pengene samme dag. Til dette brukes i dag uttaksmelding, eventuelt gebyr pr uttaksmelding bes oppgitt. Tilbyder må beskrive hvordan dette behovet planlegges dekket.
Tilbyders eventuelle alternative løsninger på dette ønskes i tillegg beskrevet."*

- (5) Innklagede mottok 5 tilbud innen tilbudsfristen 15. november 2010, deriblant fra Fokus Bank (heretter kalt klager) og Sparebank 1 SR bank.
- (6) I tilbudet fra klager fremkom det i punkt 9 "*kontanthåndtering og safetjenester*" at:

"For klepp kommune kan vi tilby vår Fokus Bank filial på Bryne Jernbaneg 4, 4340 Time som nærmeste kasse og filial som vil kunne dekke alle de behov for dagligbanktjenester som har med kontanter å gjøre

Dette gir følgende fordeler for kommunen:

- Behov for veksel/skillemynt kan dekkes ved at Klepp kommune henvender seg ved Fokus's filial på Bryne. Alternativt kan veksel leveres etter bestilling og nærmere avtale av Loomis AS på definert sted hos kommunen. Dette vil være et aktuelt tema som gjennomgås i forbindelse med CMO analyse.*
 - Ansatte disponerer kort tilpasset kommunens behov, dette sikrer en bedre og mer effektiv intern kontroll og reduserer risiko for svinn*
 - Lokal nattsafeløsning med samme rutine som i dag ved vår filial på Bryne. Filialen tilbyr også bruk av innskuddsautomat.*
 - Fokus bank kan tilby en eller flere droppsafer som kan plasseres sentralt i kommunesenteret for å dekke kommunens behov for å deponere likviditet lokalt. Dette alternative minimerer risiko for ran av kommunens ansatte.*
 - Vi tilbyr refusjon av gebyrer som kommunens innbyggere vil kunne få ved at kommunekasserer henviser til lokal bank for innbetaling av skatt ved kontant betaling. Dette sikrer at lov om hvitvasking blir fulgt ved at banken vil stå for rapportering ved brudd".*
- (7) Det fremkom av klagers tilbuds punkt 2 "*sosialtjenesten i NAV*" hvordan klager ville løse kommunens behov i forhold til sosialklienter. Her fremkom det at klager kan tilby bankkonto med kort til de fleste sosialklientene, og at fullmaktsforhold og innsynsrett på den enkelte konto bestemmes av NAV. For NAV-klienter uten bankkonto fremkom

det at klager hadde utviklet et kortsystem som dekker klientens behov ved at det er tilrettelagt som et betalings- og kontantkort som lades opp med individuelle beløp.

- (8) Det fremkom av tilbudsevalueringen punkt 3.5 "Service og teknisk bistand" at:

"SpareBank 1 SR-Bank og Klepp Sparebank blir her vurdert som bedre enn de andre bankene i og med at de er representert med kontor i kommunen. DnBNord tilbyr muligheter for kostnadsfri kontanthåndtering i kommunen gjennom Bank i Butikk og bank i post. Fokus tilbyr også kostnadsfri kontanthåndtering ved sitt kontor i Bryne. Sandnes Sparebank får ekstra trekk da de kun ber kommunen ordne dette selv gjennom Loomis. Vi mener at tilstedeværelse i kommunen gir bedre grunnlag for praktiske kontanthåndteringsløsninger, vedlikehold av kassabeholdninger og service og oppfølging i det daglige. Alle bankene ser ut til å kunne tilfredsstille kommunens behov for nattsafe, telling av skillemynt, etc. Nettbankløsningene er gode og vil tilfredsstille Klepp kommunes behov tilstrekkelig. Vi har vurdert bankenes betalingsterminaler og minibanker som like".

- (9) I brev av 15. desember 2010 ble tilbyderne meddelt at innklagede hadde til hensikt å inngå kontrakt med SpareBank 1 SR-Bank (heretter kalt valgte leverandør). Det fremkom av tildelingsbrevet at valgte leverandør og klager ble evaluert på følgende måte:

<i>Kriterium:</i>	<i>Fokus</i>	<i>SR-Bank</i>	<i>Vekt</i>
A-Pris			60 %
<i>Pris på tjenester</i>	10,00	9,76	
Sum	10,00	9,76	
B- Cash management			15 %
<i>Produktutvikling nye betalingsformidlingsløsninger</i>	10	10	
<i>Avsatt kompetanse i bankens kundeteam</i>	10	10	
<i>Omfang gratis CM-analyse</i>	10	10	
<i>Vilje til løpende kompetanseoverføring</i>	10	10	
<i>Opplæring i kommunen</i>	10	10	
<i>Beskrivelse av samarbeid med kommunen</i>	10	10	
Sum	10,00	10,00	
C- Service og teknisk bistand			20 %
<i>Dokumentasjon på ressurser ved oppstart</i>	10	10	
<i>Praktiske løsninger for kontanthåndtering etc.</i>	9	10	
<i>Tilgjengelighet til filial, vedlikehold, kassabetjening etc.</i>	8	10	
<i>Oppetid nettbank, bet.terminaler, minibanker</i>	10	10	
<i>Service og oppfølging i det daglige</i>	9	10	
Sum	9,2	10,00	
D- Tilgang på rådgivningskompetanse			5 %
<i>Tilbud på kompetanse til generell og daglig drift.</i>	10	10	
<i>Rådgivning og info om plassering, lån, regler</i>	10	10	
<i>Tilgang til kurs o.l. for utvikling av</i>			

<i>kommunen</i>	<i>10</i>	<i>10</i>	
Sum	10,00	10,00	
Totalt/Score:	9,84	9,85	100 %

- (10) Det fremkom videre i tildelingsbrevet at:

"På kriterium C, SpareBank 1 SR-Bank og klepp Sparebank blir her vurdert som bedre enn de andre bankene i og med at de er representert med kontor i kommunen."

- (11) Klager sendte den 17. desember 2010 en klage over tildelingsbeslutningen til innklagede, hvor det ble bemerkt at klager mente at det forelå diskriminering pga. manglende lokal tilhørighet. Klager viste til at klager hadde redegjort for et fullverdig tilbud vedrørende *"service og teknisk bistand"*. Det at klagers nærmeste bankfilial ligger på Bryne, 5 km fra Rådhuset i Klepp, ville for alle praktiske formål være likeverdig med en bankfilial innenfor kommunens grenser. Klager bemerkt at Kommunalbanken i tilsvarende anbudsprosesser har gitt klager 10 poeng på tilsvarende tildelingskriterium, uavhengig av hvor klagers nærmeste bankfilial har vært plassert.

- (12) Den 6. januar 2011 svarte innklagede følgende på klagen:

"Rådmannen mener det ikke er grunnlag for å hevde urimelig forskjellsbehandling og diskriminering, og avviser klagen fra Fokus bank."

Vår vurdering og scoregivning under tildelingskriterium C er ikke bygd på manglende lokal tilhørighet som dere hevder. Vektingen er basert på tilgjengelighet og (fysisk) nærhet til banken."

Fokus bank tilbyr elektroniske løsninger, betalingsterminaler, bankkort, dropsafe, penge-transport m.v. for å redusere/eliminere ulempen ved avstanden. Dette er gode og prisverdige alternativ. Vi mener likevel ikke at dette veier fullt opp for den fordel det er å ha banken "over gata".

Å ha tilgang til alle små og store banktjenester, og ikke minst påtreffe bankens personell og serviceapparat 100 meter fra rådhuset – kontra 5 km. herfra til Bryne – kan etter vår oppfatning ikke tilsesettes som en ikke-tellende-verdi under tildelingskriterium C, jfr. Praktiske løsninger, tilgjengelighet og service. Vi har brukt vektinga i konkurransegrunnlaget til å synliggjøre disse verdiene, og trukket Fokus bank 4 poeng av max 50. Vi mener det blir feil når Fokus bank karakteriserer denne svært moderate vektinga som urimelig forskjellsbehandling og/eller diskriminering."

At kommunalbanken kan ha gitt full score til Fokus bank i tidligere, tilsvarende anbudsprosesser mener vi det er urimelig å bruke mot oss som oppdragsgiver. Vi viser her til at Kommunalbankens varsel om tildeling i brev av 15.12.2010 er skrevet på vegne av Klepp kommune".

- (13) Anskaffelsens verdi er ikke opplyst i innsendt dokumentasjon. Sekreteriatet har heller ikke lyktes i å få kontakt med partene per e-post eller telefon for å få opplyst verdien på anskaffelsen. Kontrakt ble signert med Sparebank 1 SR-Bank 17. februar 2011.
- (14) Saken ble brakt inn for Klagenemda for offentlige anskaffelser (heretter kalt klagenemda) 24. februar 2011.

Anførsler:**Klagers anførsler:***Brudd på kravet til forutberegnelighet*

- (15) Klager anfører at innklagede har brutt kravet til forutberegnelighet ved å vektlegge negativt i tilbudsevalueringen at klagers bank har fysisk lengre avstand til rådhuset enn enkelte av de øvrige tilbydernes banker. Det er etter klagers oppfatning ikke grunnlag i konkurransegrunnlaget for å bedømme dette negativt. Dersom klager ikke hadde blitt trukket for dette ville klager blitt tildelt kontrakten, da scoren for øvrig var lik

Brudd på forskriften § 3-1 (2)

- (16) Klager anfører at innklagede har brutt forbudet mot favorisering av lokal tilhørighet i forskriften § 3-1 (2) ved å vektlegge avstanden fra rådhuset til tilbyders bank i tilbudsevalueringen.

Erstatning

- (17) Klager ber klagenemnda uttale seg om vilkårene for erstatning for klager er oppfylt.

Innklagedes anførsler:*Brudd på kravet til forutberegnelighet*

- (18) Innklagede gjør gjeldende at det var grunnlag i konkurransegrunnlaget for å bedømme klagers lengre avstand til rådhuset negativt. Det foreligger derfor ikke noe brudd på kravet til forutberegnelighet på dette grunnlag. For øvrig bemerkes at en avstand på 5 km til Bryne ikke kan anses ubetydelig for de brukerne som særlig var hensyntatt i vurderingskriteriene i denne sak.

Brudd på forskriften § 3-1 (2)

- (19) Innklagede bestrider å ha brutt forskriften § 3-1 (2) ved å vektlegge bankenes geografiske avstand til rådhuset i tilbudsevalueringen.

Sekretariatets vurdering:

- (20) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Anskaffelsen gjelder anskaffelse av hovedbankavtale og forvaltning av videreutlån, som er en prioritert tjenesteanskaffelse i kategori 6. Anskaffelsens verdi er ikke opplyst i innsendt dokumentasjon, og det har heller ikke lyktes sekretariatet å oppnå kontakt med innklagede for å få dette avklart. Sekretariatet kan derfor ikke ta stilling til hvorvidt anskaffelsen omfattes av forskriften om offentlige anskaffelser av 7. april 2006 nr. 402 del II eller III. Anskaffelsens verdi er imidlertid ikke avgjørende i denne saken, da den blir avgjort etter loven og forskriften del I.

Brudd på kravet til forutberegnelighet

- (21) Klager har anført at innklagede har brutt kravet til forutberegnelighet ved å vektlegge negativt i tilbudsevalueringen at klagers bank har fysisk lengre avstand til rådhuset enn enkelte av de øvrige tilbydernes banker.
- (22) Av kravet til forutberegnelighet i loven § 5 følger det blant annet at oppdragsgiver ved tildelingsevalueringen kun kan legge vekt på forhold som kan anses relevante ut fra de oppstilte tildelingskriterier og de opplysninger som for øvrig fremgår om dette i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget, jf. klagenemndas saker 2009/241 premiss (21) og 2009/192 premiss (28). Ved tildelingsevalueringen har oppdragsgiver et innkjøpsfaglig skjønn som klagenemnda i begrenset grad kan overprøve rettslig. Nemnda kan imidlertid prøve om skjønnsutøvelsen har vært usaklig eller vilkårlig, bygd på feil faktum eller for øvrig må anses i strid med regelverkets grunnleggende krav, herunder kravet til forutberegnelighet.
- (23) Under tildelingskriterium "*C-service og teknisk bistand*" fremkom det blant annet følgende to underkriterier: "*Praktiske løsninger på kommunens behov for kontanthåndtering, nattsafe, telling av skillemynt, innstallering av bedriftsterminal.*" og "*Tilgjengelighet. I forbindelse med dekning av kommunens kontantbehov, vil de løsninger som tilbys bli vektlagt. Banker uten filial/er i kommunen bes redegjøre for hvordan disse behovene kan dekkes.*" I konkurransegrunnlaget vedrørende "*betalingsformidling*" fremkom det i tillegg følgende: "*NAV's klienter er tidvis avhengig av relativt raske utbetalinger, det vil si at klienten trenger pengene samme dag. Til dette brukes i dag uttaksmelding, eventuelt gebyr pr uttaksmelding bes oppgitt. Tilbyder må beskrive hvordan dette behovet planlegges dekket. Tilbyders eventuelle alternative løsninger på dette ønskes i tillegg beskrevet.*"
- (24) I klagers tilbud var det oppgitt at klagers (nærmeste) bankfilial var på Bryne, om lag 5 km fra rådhuset i Klepp kommune. Basert på at klagers bankfilial dermed hadde lengre fysisk avstand til rådhuset i kommunen enn enkelte av de øvrige tilbydernes bankfilial, ga innklagede klager hhv 9 og 8 poeng på underkriteriene "*Praktiske løsninger på kommunens behov for kontanthåndtering, nattsafe, telling av skillemynt, innstallering av bedriftsterminal.*" og "*Tilgjengelighet. I forbindelse med dekning av kommunens kontantbehov, vil de løsninger som tilbys bli vektlagt. Banker uten filial/er i kommunen bes redegjøre for hvordan disse behovene kan dekkes.*". Dette istedenfor 10 poeng, som ble gitt til de tilbyderne som hadde bankfilialer som var nærmere rådhuset.
- (25) Ut fra de underkriteriene og de opplysninger innklagede har gitt om hvilke forhold som skulle bedømmes i tildelingsevalueringen, kan sekretariatet ikke se at det på noen måte skulle fremstå som ikke forutberegnelig at den tilbudte bankfilialens avstand til kommunens rådhus ville bli vektlagt i tildelingsevalueringen. Innklagedes skjønnsutøvelse fremstår dermed som fullt forsvarlig, og klagers anførsel fører ikke frem.

Brudd på forskriften § 3-1 (2)

- (26) Klager anfører at innklagede har brutt forbudet mot favorisering av lokal tilhørighet i forskriften § 3-1 (2) ved å vektlegge avstanden fra rådhuset til tilbyders nærmeste bankfilial i tilbudsevalueringen.

(27) Det fremkommer av forskriften § 3-1 (2) at:

"Oppdragsgiver skal ikke diskriminere leverandører på grunn av nasjonalitet eller lokal tilhørighet".

(28) Forbudet mot å diskriminere en leverandør på grunn av nasjonalitet eller lokal tilhørighet innebærer altså at det ikke er lov å forskjellsbehandle leverandører basert på hvor en leverandør er etablert, nasjonalt eller lokalt. I foreliggende sak er det imidlertid ikke tale om forskjellsbehandling av leverandørene basert på hvor disse er etablert, men det er tale om en vektlegging av hvor (deler av) den etterspurte tjeneste vil bli utført, altså hvor nært dette er til kommunens rådhus. Dette utgjør ikke en diskriminering av leverandører på grunn av *"lokal tilhørighet"*. Klagers anførsel fører derfor ikke frem.

(29) Ettersom sekretariatet har funnet at klagen klart ikke kan føre fram, avvises den som uhensiktsmessig for behandling i klagenemnda, jf. klagenemndsforordningen § 9.

Med hilsen

Erlend Pedersen
gruppeleder (e.f.)

Tine Sæbø
førstekonsulent

Kopi til: Innklagede